Gemeente
Sliedrecht

Kadernota 2022
Koersvast vooruit

GEMEENTE SLIEDRECHT
JUNI 2021

Inhoudsopgave

INLEIDING #4

- Samen koersvast en ontwikkelingsgericht toewerken naar 2030
- Onze ambities in een complexe omgeving
- Opbouw

1 **KERNOPGAVE 1: WERK MAKEN VAN RUIMTELIJKE VERNIEUWING** #8

- Ambitie 2030
- Ontwikkelingen
- Wat is extra nodig?

2 **KERNOPGAVE 2: WERK MAKEN VAN EEN VEILIGE EN INCLUSIEVE SAMENLEVING** #15

- Ambitie 2030
- Perspectief
- Wat is extra nodig?

KADERNOTA 2022 • GEMEENTE SLIEDRECHT • JUNI 2021

3 **KERNOPGAVE 3: WERK MAKEN VAN EEN ONDERNEMEND EN BETROKKEN SLIEDRECHT** #20

- Ambitie 2030
- Perspectief
- Wat is extra nodig?

4 **RANDVOORWAARDE VOOR DE KERNOPGAVEN: EEN SLAGVAARDIGE ORGANISATIE** #23

- Ambitie 2030
- Perspectief
- Wat is extra nodig?

5 **FINANCIEEL PERSPECTIEF** #28

- Totaaloverzicht
- Structurele effecten uit eerdere besluitvorming
- Overige ontwikkelingen
- Claims
- Financiële positie
- Uitgangspunten
- Tabellen

INLEIDING

Samen koersvast en ontwikkelingsgericht toewerken naar 2030

Koersvast werken aan Sliedrecht is de basis die we in de Kadernota 2021, getiteld 'Koers 2030: groei en ontwikkeling' hebben beschreven en besproken. We hebben met die Kadernota de ambities, maatschappelijke opgaven en vraagstukken en de strategische kaders voor de verdere groei en ontwikkeling van Sliedrecht tot 2030 samen vastgesteld. De Koers 2030 geeft antwoord op de vragen waar de essentiële opgaven liggen, waaraan we samenhangend en koersvast richting 2030 gaan werken, welke ontwikkelingen we nu en straks in gang zetten en wat we hiervoor concreet gaan doen.

Het fundament is gelegd

In 2021 hebben we vanuit deze totaalvisie een fundament richting 2030 gelegd. We zijn samen aan de slag gegaan met een aantal ontwikkelopgaven. Samen als raad, college en ambtelijke organisatie. Samen met Sliedrecht. Samen met bouwers, ontwikkelaars en woningcorporatie. Samen met onze maatschappelijke organisaties, kerken, sportverenigingen en anderen. Samen met onze ondernemers en inwoners. Samen met onze buren. Net in deze coronatijd was dat een bijzondere uitdaging die iedereen in ons dorp niet uit de weg is gegaan en die ons zelfs nader tot elkaar heeft gebracht.

We hebben dat gerealiseerd via drie kernopgaven: (1) door de ambitie voor ruimtelijke vernieuwing te concretiseren in een programma, van droom naar onderbouwing en van beeld naar realiteit; (2) door verder invulling te geven aan een veilige en inclusieve samenleving, van toekomstige mogelijkheden en belemmeringen tot het maken van scherpe keuzes; en (3) door samenwerking met ondernemers waar te maken en de betrokkenheid van onze burgers verder te versterken, met een gedragen economische visie en burgerparticipatie rondom het omgevingsbeleid.

Daarnaast hebben we dat verder in de praktijk gebracht door te werken aan herstel en een fundament voor de toekomst met de twee randvoorwaarden: (a) het verstevigen van de slagvaardigheid van onze organisatie, van minder flexibel naar meer vast en van incidenteel naar gedragen en integraal; en (b) versteviging van de financiële stabiliteit, zowel als het gaat om de financiële middelen zelf alsook om de organisatorische grip daarop.

Onze ambities in een complexe omgeving

De koers is dus uitgezet en de uitwerking van de drie kernopgaven en twee randvoorwaarden is in gang gezet. Daarmee is het fundament gelegd en bestendigen we ook in

> **"De koers is uitgezet en we werken aan de uitvoering."**

2022 de lijn van de Koers 2030. Tegelijkertijd kunnen we de route van de Koers 2030 niet met oogkleppen bezien. De context waarin wij aan onze ambities werken is complex en voortdurend aan veranderingen onderhevig. Niet alleen als gevolg van de coronacrisis, maar ook door de toenemende druk in het sociaal domein en door de nog onzekere herverdeling van het Gemeentefonds.

We willen binnen die context ruimte blijven houden voor onze eigen ontwikkeling en kiezen ervoor dat financiële tekorten ons niet mogen inhalen en dus niet ten koste mogen gaan van onze ambities richting 2030.

Voor de realisatie van die ambities hebben we in 2022 in de basis voldoende middelen om het doel voor 2030 te bereiken, maar op onderdelen is een extra (financiële) impuls in 2022 noodzakelijk. Die leidt tot extra financiele inzet voor het groenbeleid, riolering, de ponton voor de waterbus, vroeg signalering van schulden, de ontwikkelings- en uitvoeringscapaciteit, de basis voor systemen en processen, en de aankomende gemeenteraadsverkiezingen.

Voor de jaren daarna blijft de ambitie voorop staan, maar zijn we nu al alert voor de gevolgen in het sociaal domein en voor de mogelijke effecten van de herverdeling van het Gemeentefonds. Scherpe keuzes zijn in de toekomst noodzakelijk: financiële keuzes aan de inkomstenkant (met nu 90% niet-beïnvloedbare inkomsten uit het Gemeentefonds, maar ook 10% beïnvloedbare eigen inkomsten) en aan de uitgavenkant (met naar de toekomst meer grip op de kosten, door

resultaatgericht werken in het sociaal domein, dat 57% van de begroting beslaat), en domein-overstijgende keuzes ten aanzien van onze toekomstige ontwikkeling.

Samen optrekken naar Sliedrecht 2030

In het traject naar de Omgevingsvisie is Sliedrecht omschreven als een ‘ondernemend en betrokken baggerdorp, ontstaan aan het dijklint langs de Merwede’. ‘Ondernemend’ en ‘baggerdorp’ refereren aan de innovatieve maritieme topsector uit het verleden, heden en de toekomst, maar ook aan het arbeidsethos dat in de Sliedrechtse cultuur verweven zit. ‘Betrokken’ hangt samen met de hechte gemeenschap(pen), sterke lokale betrokkenheid, het ‘dorpse’ karakter en de rust. Samen vormen dit de waardevolle elementen van de Sliedrechtse cultuur. Het ‘dijklint’ vormt de ruimtelijk-historische drager van Sliedrecht: hier, aan de Merwede, is Sliedrecht ontstaan.

Vanuit dit DNA van Sliedrecht en vanuit onze visie op de toekomst werken we aan de drie programma-overstijgende kernopgaven die de pijlers vormen van onze toekomstgerichte aanpak. Zo zetten we in onze aanpak voor 2022 samen de koers voort die in 2021 is ingeslagen. We doen dit door de structuur van Sliedrecht te versterken, door binnendorps te vernieuwen en buitendorps te ontwikkelen, door de barrière van water-, weg– en spoorinfrastructuur te doorbreken, door iedereen te laten meedoen naar vermogen, door een passend vangnet te bieden als ondersteuning waar dat nodig is, door te werken aan veilige buurten en door te investeren in een stevige lokale economie waar een derde van de inwoners in het eigen dorp werkt.

Totaaloverzicht	2022	2023	2024	2025
Saldo primaire begroting 2021	€ 192	€ 1.792	€ 2.004	€ 2.418
Eerste begrotingswijziging	-€ 452	-€ 1.631	-€ 1.845	-€ 1.845
Saldo begroting 2021 na 1e bw	**-€ 260**	**€ 161**	**€ 159**	**€ 573**
(Structurele) effecten Tussenrapportage	-€ 190	-€ 90	-€ 90	-€ 90
Structurele effecten Jaarrekening 2020	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80
Ontwikkelingen en autonome wijzigingen	-€ 82	€ 158	-€ 66	-€ 246
Saldo na mutaties	**-€ 452**	**€ 309**	**€ 83**	**€ 317**
Keuzes/claims	-€ 736	-€ 249	-€ 249	-€ 249
Meerjarig saldo KN	**-€ 1.188**	**€ 59**	**-€ 166**	**€ 67**

Bedragen x € 1000

De opbouw van deze kadernota

In deze kadernota wordt onderbouwd hoe we de ambities in 2022 ten uitvoer brengen, zowel inhoudelijk als financieel. Het saldo van deze kadernota is als volgt opgebouwd:

De kadernota is structureel sluitend. In 2022 is er sprake van een incidenteel tekort van € 1,2 miljoen. Dit zal ten laste komen van het weerstandsvermogen. De (financiële) marge is dun. De bestaande risico’s (met name herverdeling Gemeentefonds) geven een continue druk op het exploitatiesaldo. Wij verwachten in het najaar meer duidelijkheid over deze risico’s. Dat is ook het moment om de balans te gaan opmaken over welke bijsturing structureel nodig is.

Met deze kadernota werken we de drie kernopgaven en de bijbehorende randvoorwaarden verder uit. De kernopgaven en de organisatorische randvoorwaarde worden toegelicht aan de hand van een korte beschrijving van de ambities, gevolgd door de ontwikkelingen, kansen en risico’s in 2022 en een onderbouwing van de extra inzet die in 2022 noodzakelijk is. Daarna schetsen we het financieel perspectief en hoe we hiermee toewerken naar een sluitende meerjarenbegroting, gevolgd door de hiervoor noodzakelijke grondslagen en inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen.

> **“Met deze kadernota werken we de drie kernopgaven en de randvoorwaarden verder uit”**

Tot slot

Sliedrecht is een gemeente om trots op te zijn. Het is er nu al goed wonen, leven en ondernemen. Echter, de toekomst vraagt om voortdurende vernieuwing. Sliedrecht wordt daardoor steeds inclusiever, mooier en levendiger, groener en toegankelijker, van polder tot rivier. Het fundament is gelegd, de context is dynamisch, maar samen houden we koers op 2030!

KERNOPGAVE 1

Werk maken van ruimtelijke vernieuwing

Onze visie
Sliedrecht heeft een aantrekkelijke ruimtelijke inrichting en er zijn meer en geschiktere woningen gebouwd. Sliedrecht is meer energieneutraal. Zo heeft de gemeente een aantal groene longen toegevoegd en daarmee de ruimtelijke kwaliteit verbeterd. Daarnaast kent Sliedrecht minder verkeersoverlast en is het verkeersveiliger geworden. De barrière van de A15 en het spoor in de ontwikkeling van Sliedrecht is opgeheven.

‘Evenwichtige ontwikkeling met focus op ruimte, kwaliteit en duurzaamheid’

1.1 Wat is onze ambitie tot 2030 om die droom waar te maken?

We zetten in op een evenwichtige ontwikkeling met focus op ruimte, kwaliteit en duurzaamheid.
De ambities zijn fors als het gaat om de opgaven in het fysieke domein. Onze inzet tot 2040 is een toename van 2.500 woningen. Onze opgave in de energietransitie vraagt veel aandacht voor het opwekken van duurzame energie en het gasvrij maken van een deel van het woningbestand. We willen het dorp beter ontsluiten, voldoende ruimte bieden aan bedrijven en de ruimtelijke kwaliteit en openbare ruimte verbeteren. Daarbij weten we dat de beschikbare ruimte binnen de huidige bebouwingscontouren schaars is. Ruimtelijke vernieuwing, waarbij we het aandurven om weloverwogen doch fundamentele keuzes te maken, is daarom noodzakelijk om niet tot stilstand te komen in onze ontwikkeling.

1.2 Perspectief – koers 2030

Samenvatting koers 2030
De kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing is opgebouwd uit vijf ambities: (A) ambitie woningbouw, als katalysator voor ruimtelijke vernieuwing; (B) ambitie ruimtelijke kwaliteit, met inzet op groene verbindingen, toegankelijke rivieroevers en leefbare, veilige en groene wijken en bedrijventerreinen; (C) ambitie duurzaamheid, met stappen gericht op een energieneutraal dorp in 2050; (D) ambitie bereikbaar en verbonden, gericht op een betere noord-zuid verbinding en betere verbindingen in het dorp; en (E) ambitie gemeentelijk vastgoed, met focus op een gebalanceerde en duurzame vastgoed-portefeuille.

Belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico’s voor 2022

A. Ambitie Woningbouw
We zetten tot en met 2040 in op een toename van 2.500 woningen. Het merendeel van deze woningbouwopgave willen we nog dit decennium realiseren. We zetten daarom in op harde plancapaciteit voor minimaal 2.000 woningen tot 2030, conform ook de Groeiagenda waar we met de andere Drechtstedengemeenten samen aan werken.

Om meer ruimte te creëren, werken we aan nieuwe woningbouw. Dat doen we zowel in bestaand stedelijk gebied beneden de A15 als in Sliedrecht-Noord (boven het spoor). Hierbij geven we voorrang aan ruimtelijke vernieuwing binnen de bestaande dorpskern.

Het jaar 2021 stond en staat in het teken van het bouwen van een organisatie, het doen van haalbaarheidsonderzoeken en lobbywerk in en met de regio en de provincie. We bouwen daar in 2022 op verder, we concretiseren en waar mogelijk starten we

zelfs met ruimtelijke procedures. We doen dit samen met marktpartijen en de woningcorporatie. We reserveren hiervoor middelen in een fonds Ruimtelijke Vernieuwing om de grootschalige woningbouwopgaven en de daarmee samenhangende ruimtelijke, verkeers- en duurzaamheidsopgaven te organiseren, faciliteren en realiseren. We geven daarbij voorrang aan herontwikkeling en kwaliteitsverbetering in delen van Sliedrecht-Oost door realisatie van een leefbare en toegankelijke, groen-dooraderde wijk met een mix van allerlei woningtypes en prijsniveaus. We betrekken hier ook andere locaties bij, zodat we de integrale gebiedsontwikkeling voor geheel Sliedrecht in een hogere versnelling brengen. Separaat werken we aan de uitwerking van de ontwikkeling van Sliedrecht-Noord voor woningbouw, groen, recreatie en bedrijvigheid en uiteraard blijven we stappen zetten rondom het Winklerplein.

Gezien het belang en de brede scope van onze ambitie Ruimtelijke Vernieuwing, werken we deze opgave programmatisch uit. Hiermee introduceren we een nieuw instrument om sturing te kunnen geven aan deze complexe opgave.

Een instrument dat overzicht en samenhang biedt en waarmee we (snel) kunnen inspelen op ontwikkelingen. In september van dit jaar gaan we als college en raad het gesprek aan waarna eind 2021 concreet een Programma Ruimtelijke Vernieuwing Sliedrecht aan de raad wordt aangeboden. Een programma waarin het woningbouwprogramma tot 2030, het hierbij behorende ruimtelijk kader, de rollen van gemeente en derden en de daarbij behorende organisatie, een financiële onderbouwing en de inrichting van het Fonds ruimtelijke vernieuwing integraal zijn opgenomen. Onderdeel hiervan is de herstructurering van Sliedrecht-Oost. Voorts wordt met dit programma de ontwikkeling en van woningbouw in Sliedrecht-Noord verder uitgewerkt, inclusief de rol van marktpartijen daarbij. Onderdeel hiervan is onderzoek van de haalbaarheid van (langzaam) verkeersverbindingen tussen de bestaande kern van Sliedrecht en Sliedrecht-Noord. We werken ook verder aan een alliantie met de buurgemeenten gericht op versterking van de mobiliteitsfunctie van de MerwedeLingeLijn (MLL), ontlasting van de regionale functie van de A15 en ontwikkeling van openbaar vervoer georiënteerde woningbouw, resulterend in een gemeenschappelijk ontwikkelperspectief langs de MLL.

KADERNOTA 2022 • GEMEENTE SLIEDRECHT • JUNI 2021

B. Ambitie Ruimtelijke kwaliteit

We versterken de ruimtelijke kwaliteit door het creëren van groene verbindingen, toegankelijke rivieroevers en leefbare, veilige en groene wijken en bedrijventerreinen.

Vanuit deze brede ambitie en een nieuw Groenbeleidsplan gaan we daar ook in 2022 ambitieus mee aan de slag. Dit vraagt specifiek bij het groenbeheer extra inzet.
De ruimtelijke druk in Sliedrecht is op dit moment hoog. We hebben ruimte nodig voor woningen en bedrijven én we moeten aan de slag met de energietransitie. Vernieuwing is noodzakelijk om ruimte te creëren. Dit vraagt om keuzes waarvoor de kaders zijn uitgewerkt in de Omgevingsvisie. De Omgevingswet biedt voor de uitvoering hiervan een nieuw integraal kader. In hoofdlijnen streven we hiermee naar groene verbindingen van noord naar zuid (van polder naar rivier), naar versterking van het dorpscentrum, naar zichtbare en toegankelijke rivieroevers en naar meer ruimtelijke herkenning.

> **“De ruimtelijke druk in Sliedrecht is op dit moment hoog”**

In 2022 werken we aan de implementatie van maatregelen uit de Omgevingsvisie (vast te stellen in 2021) en Omgevingswet (inwerkingtreding naar verwachting per 1 juli 2022) zoals het Omgevingsplan en strategische kaders voor omgevingsvergunningen.

Projectmatig krijgt in 2022 het Burgemeester Winklerplein verder vorm met woningbouw en voorzieningen, wordt de private ontwikkeling van het Watertorenterrein gefaciliteerd, vindt de afronding van Baanhoek-West volgens planning plaats en wordt de aanleg van sportterreinen op ‘Sliedrecht-Buiten’ voorbereid.

C. Ambitie Duurzaamheid

We zetten serieuze eerste stappen in de grote transitie in het energiedomein op weg naar het einddoel ‘Sliedrecht energieneutraal’ in 2050.

We gaan voor verduurzaamde bestaande woningen en nieuwe 0-emissie woningen, aangesloten op het warmtenet dat gevoed wordt door een duurzame bron. Samen met bewoners, ondernemers en organisaties geven we hier invulling aan. Klimaatadaptatie in combinatie met groen krijgt meer aandacht. Bovendien geeft de gemeentelijke organisatie het goede voorbeeld.

De Regionale Energie Strategie 1.0 en het Transitievisie Warmte die in 2021 zijn vastgesteld, vullen we in 2022 verder planmatig in. We informeren, stimuleren en faciliteren de samenleving om zelf met de energietransitie aan de slag te gaan, terwijl we daarbij de haalbaarheid en betaalbaarheid in het oog houden.

Om Sliedrecht klimaatgeschikter en leefbaarder te maken, bereiden we in 2022 de aanleg van groene verbindingen en het inrichten van groenere wijken voor en waar mogelijk komen we al tot realisatie.

Afhankelijk van nadere keuzes en eventuele besluitvorming zetten we in 2022 concreter in op duurzame afvalinzameling door het verlagen van de hoeveelheid restafval en het inzamelen van zo veel mogelijk zuivere herbruikbaar te maken grondstoffen.

Ten slotte werken we in 2022 verder aan de in de Begroting 2021 benoemde inzet op de riolering. We brengen de basis op orde door versneld en uitgebreider onderzoek te doen naar de status van ons riool. Dit verschaft inzicht voor het op te stellen en meer risico--gestuurd en preventief beheerplan.

D. Ambitie Bereikbaar en verbonden

We zetten stappen om de ruimtelijke, economische en sociale barrière van de A15 en het spoor te doorbreken, ten gunste van de verdere ontwikkeling van Sliedrecht.

Het opheffen van deze barrière leidt tot een ontlasting van de bestaande wegenstructuur – waaronder de Stationsweg – en versterkt de verkeersverbindingen voor langzaam verkeer. Het levert ook een bijdrage in de ontwikkeling en versnelling van de woning-bouwopgave. Tevens versterkt en behoudt het opheffen hiervan het voorzieningen-niveau van Sliedrecht. Daarnaast maakt het sociaal veilige verbindingen mogelijk tussen de sport- en recreatiegebieden in het noorden en de woongebieden in het zuiden.

Ook wordt hiermee een groene en recreatie-ve verbinding haalbaar tussen de Alblasserwaard en de Merwede.

In 2022 onderzoeken we verder de effecten van een of meerdere doorgangen onder of over de A15 en de treinsporen. Indien de haalbaarheid hiervan verder is onderbouwd en we daarover besluiten hebben genomen, zetten we in op een stevige lobby bij medeoverheden (Rijk en Provincie) voor cofinanciering en realisatie van deze verbindingen. Ook betrekken we deze in de financiering van gebiedsontwikkeling op het gehele grondgebied van de gemeente Sliedrecht. Dit haalbaarheidsonderzoek vormt tevens de basis voor een herstructurering van de verkeersstructuur van Sliedrecht beneden de A15.

De uitdagingen op het gebied van bereik-baarheid zijn ook een regionaal speerpunt, waarom we ook in 2022 actief samenwerken met de andere Drechtstedengemeenten onder de Groeiagenda op het thema Bereikbaarheid.

Ten slotte blijft de Waterbus-verbinding ook in 2022 van grote waarde in het integrale beeld van bereikbaarheid en mobiliteit in Sliedrecht. In combinatie met de nieuwe exploitant vraagt dat een extra investering in de faciliteiten van de halte Sliedrecht.

E. Ambitie gemeentelijk vastgoed

We streven naar een uitgebalanceerde en duurzame vastgoedportefeuille, die bijdraagt aan de ambities en doelen van de gemeente Sliedrecht.

Dit vergt een herijking van het Integraal Accommodatieplan (IAP) en investeringen in Elektra, de Lockhorst, het raadhuis en het gemeentekantoor.

We beheren nu nog 56 vastgoedobjecten. Daarvan stoten we 30 objecten zo snel mogelijk af, waarmee we nog 26 objec-ten overhouden. Deze beschouwen we als de kernportefeuille. In 2022 stellen we accommodatiebeleid op en brengen dat ten uitvoer.

Daarnaast leveren we in 2022 de panden van Elektra en de Lockhorst op en zijn we gestart met het raadhuis en het gemeentekantoor. De brandweerkazerne aan de Middeldiepstraat stoten we op termijn af. In overleg met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid komen we tot een nieuwe en betere locatie elders in Sliedrecht.

Ten slotte gaan we aan de slag met de uitvoering van het Beheerplan onderhoud vastgoed 2021-2024.

1.3 Wat is extra nodig?

Om deze ambitie te bereiken hebben we de volgende extra middelen nodig:

Ruimtelijke vernieuwing	2022	2023	2024	2025
1. Maatregelen Groenbeleidsplan	-€ 40	-€ 40	-€ 40	-€ 4
2. Onderzoeken water- en rioleringsysteem	-€ 25	PM	PM	PM
3. Waterbus: onderhoud/upgrade	-€ 15	-€ 20	-€ 20	-€ 20
	-€ 80	**-€ 60**	**-€ 60**	**-€ 60**

Bedragen x € 1000

1. Maatregelen Groenbeleidsplan

Volgens de visie in Kadernota 2021 is Sliedrecht “een aantrekkelijk dorp in het groen, aan het water en in het centrum”. Het groenbeleidsplan maakt het groen een meer integraal aspect van het dorp. Het groenbe-leidsplan formuleert nieuw beleid, dat vaak een ruimtelijke en praktische vertaling is van ‘bovenliggend’ beleid zoals ruimtelijk beleid en klimaatbeleid.

Dat betekent dat ook de kosten van dat be-leid gedeeltelijk ‘landen’ in het groenbeleid. Het nieuwe groenbeleid leidt tot een aantal beheerwijzigingen, zoals meer natuurlijk beheer, meer variatie aan vaste planten, een

doordachter bomenbeheer (streven naar altijd voldoende grote, volwassen bomen) en beheer van gronden die klimaatbestendig zijn ingericht. Dit vraagt € 40.000 structureel per jaar. Het plan wordt voor de Begroting aan de gemeenteraad voorgelegd.

2. Onderzoeken stedelijk water- en riolering-ssysteem

Calamiteiten in het rioolsysteem in 2020 en reeds ingezette onderzoeken geven aanleiding om onderzoeken te versnellen (€ 25.000) en uit te breiden. Op basis van de huidige kennis en de uitkomsten van de onderzoeken, willen we stappen zetten om naar preventief onderhoudsbeheer te gaan in plaats van reactief. Waarin we werken op basis van informatie en gegevens (beheer-systeem), assets (o.a. riolering) vervangen en aanpassen op basis van kwaliteit in plaats van levensduur, koppelkansen verzilveren en opti-malisaties doorvoeren. Dit wordt verankerd in het Gemeentelijk Rioleringsplan en financieel voorzien in de exploitatie.

Op dit moment is niet duidelijk wat de extra kosten hiervan zullen zijn en welke kosten we via heffingen kunnen dekken. Wanneer sprake gaat zijn van extra kosten, kan dit ook betekenen dat de woonlasten van onze burgers hiermee vanaf 2023 zullen stijgen.

3. Waterbus: upgrade en groot onderhoud ponton

De Waterbus, de personenvervoerdienst die onze regio over het water verbindt, krijgt vanaf 2022 definitief een nieuwe vervoerder. In de onderhandelingen met de nieuwe exploitant is afgesproken dat een tweetal zaken aangepakt moeten worden in Sliedrecht. Enerzijds is dat een upgrade van het ponton. Dat zorgt voor een betere vind-baarheid, herkenbaarheid en bereikbaarheid van de Waterbus. Deze komen voor rekening van Sliedrecht. Dit vraagt een investering van € 81.000 (bijbehorende kapitaallast (€ 5.000). De exploitant draagt zelf zorg voor het aanpassen van de haltes op de nieuwe te bouwen boten. Daarnaast is groot onderhoud aan het ponton nodig (over 5 jaar). De huidige jaarlijkse toevoeging aan de onderhouds-voorziening dient hiervoor met € 15.000 te worden opgehoogd.

KERNOPGAVE 2

Werk maken van een veilige en inclusieve samenleving

Onze visie
Sliedrecht heeft een veilige en inclusieve samenleving met sterke verbindingen en tolerantie naar elkaar. Hierin doet iedereen mee naar vermogen. Niemand valt tussen wal en schip.

2.1 Wat is onze ambitie tot 2030 om die droom waar te maken?

We zetten in op een sterke sociale infrastructuur. We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf én voor elkaar zorgen. Wij zorgen voor een passend vangnet voor degenen die een steun in de rug nodig hebben.

2.2 Perspectief – koers 2030

Samenvatting koers 2030
Vanuit de Koers 2030 werken we ook in 2022 aan het verder bouwen en verstevigen van onze sociale infrastructuur. Onze speer-punten zijn dat we iedereen laten meedoen

‘In Sliedrecht zorgen we voor elkaar’

naar vermogen, dat we zorg voor zichzelf en elkaar versterken en faciliteren, en dat we een passend vangnet bieden als ondersteu-ning waar dat nodig is. Daarnaast werken we aan veilige buurten, vanuit onze gemeen-telijke kerntaak op veiligheid, uitgewerkt in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2023. Ten slotte heeft de regionale samenwerking een prominente plaats bij het sociaal domein, waarbij we inzetten op beleidsvrijheid voor gemeenten, lokaal maatwerk in de uitvoering en actieve samenwerking met alle relevante partners.

Belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico’s voor 2022

A. Ambitie Verder bouwen en verstevigen

Het Sociaal Domein is continu in beweging. Wijzigingen in wetgeving en invoering van nieuwe wetgeving, maar ook aanpassingen

en toevoegingen in onze lokale sociale infrastructuur moeten ertoe leiden dat inwoners de ondersteuning krijgen die nodig is om mee te kunnen doen aan de samenleving. Tegelijkertijd ontstaat frictie tussen de doelen die wij als gemeente willen behalen, en de betaalbaarheid hiervan. Nu de vaccinatiecampagne tegen het coronavirus op stoom is, zien we het aantal besmettingen dalen en worden maatregelen afgebouwd. De gevolgen van de coronapandemie zullen echter nog lang merkbaar zijn in de samenleving. We blijven hierover in gesprek met onze maatschappelijke partners om zo snel mogelijk te kunnen inspelen op de signalen uit de samenleving.

> **“De gevolgen van de coronapandemie zullen nog lang merkbaar zijn in de samenleving”**

Zoals de Kadernota 2021 ook geconstateerd is Sliedrecht op de goede weg: in de basis scoren we zeer behoorlijk, ook afgezet tegen de meeste andere gemeenten. Echter, de kosten in het Sociaal Domein blijven oplopen. We zien dat met name de uitgaven op WMO en Jeugdhulp sterk stijgen. Oorzaken hiervan kunnen gevonden worden in de vergrijzing die zorgt voor meer zorggebruik, maar ook stijgende kosten bij zorgaanbieders. Daarnaast draagt de bovengemiddeld grote aantal inwoners met een zorgbehoefte en de aanwezigheid van meerdere (grotere) zorginstellingen bij aan de hoge uitgaven in het Sociaal Domein.

Deze situatie dwingt ons om, ook voor de langere termijn, domeinoverstijgende keuzes te maken ten aanzien van het toekomstperspectief van Sliedrecht, om onze inhoudelijke ambities te kunnen blijven financieren.

We blijven in Sliedrecht inzetten op sterke informele structuren waarin inwoners naar elkaar omkijken en mee kunnen doen. Zoals in de Koers 2030 uiteengezet bij het speerpunt “een passend vangnet”, willen we zo vroeg mogelijk problemen signaleren om zwaardere problematiek later te voorkomen. Een voorbeeld hiervan is de pilot “jeugdhulp naar de voorkant”. Ook de wijziging van de Wet Schuldhulpverlening kan hieraan bijdragen: door de vroeg signalering van schulden krijgt de gemeente een instrument in handen om in een vroeg stadium inwoners met (dreigende) schulden te benaderen met een ondersteuningsaanbod. De wet verplicht gemeenten hiermee aan de slag te gaan. Dit vraagt echter wel een eigen investering van de gemeente om deze interventie voor vroeg signalering daadwerkelijk kwalitatief te kunnen inzetten om het maximale resultaat te behalen. Onze verwachting is dat die investering zal lonen, aangezien schuldenproblematiek – hoe klein die ook kan beginnen – dikwijls de oorzaak is voor tal van sociaalmaatschappelijke problematiek later, het type problematiek dat nu al een groot beslag legt op onze middelen.

Om onze lokale partners te faciliteren om te doen wat nodig is voor inwoners, streven we naar zo min mogelijk inhoudelijke en financiële “schotten” binnen het sociaal domein.

Een hulpvraag moet worden beantwoord ongeacht bij welke organisatie daarvoor een bepaalde functie of budget (wettelijk) is belegd; die onderlinge organisatiekeuzes mogen de beantwoording van een hulpvraag niet belemmeren. Door deze schotten tussen organisaties weg te nemen of te verkleinen, ontstaat ruimte voor professionals om vrij te kunnen handelen – niet vanuit de organisatie, maar vanuit de hulpvraag. Professionals moeten uitgaan van de mogelijkheden en sluiten aan bij wat wél kan en wat al goed gaat, “normaliseren” (i.p.v. problematiseren van het gewone leven) en werken budgetbewust, door vanuit toekomstperspectief te kijken daar wat er in die unieke situatie nodig is voor inwoner/het gezin dat ondersteuning vraagt.

B. Ambitie Veilige Buurten

We willen dat onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen in Sliedrecht.

We zetten stappen vooruit in Sliedrecht als het gaat om de strijd tegen ondermijning. Door het aansluiten op diverse systemen als Meld Misdaad Anoniem en de Landelijke Aanpak Adresfraude krijgen we meer signalen binnen en nog beter beeld van wat er zich, onder de radar, afspeelt in Sliedrecht. We blijven onverminderd inzetten op controles hierop en het verhogen van het bewustzijn van inwoners en ondernemers.

Daarnaast werken we in 2022 concrete acties uit met regionaal Controleteam Mensenhandel, waar we ons in 2021 bij aansluiten. Dit team focust zich met name op illegale prostitutie. Door in gezamenlijkheid op te trekken voorkomen we een waterbedeffect in de regio.

Om de veiligheid in Sliedrecht verder te verhogen onderzoeken wij, in samenwerking met onze partners, of het al dan niet inzetten

van camera's op bepaalde (overlast)locaties kan bijdragen.

De aanpak van overlast door verwarde personen heeft ook voor ons in Sliedrecht prioriteit. Dit vraagstuk speelt landelijk en is de laatste jaren flink toegenomen. Door in te zetten op een goede samenwerking op het snijvlak tussen zorg en veiligheid proberen we deze overlast te voorkomen en bieden we deze personen de zorg die zij nodig hebben. De inzet van de wijk-GGD-er is hierin van essentieel belang. We zien positieve resultaten als het gaat om deze inzet. In Sliedrecht zijn meerdere grote zorginstellingen gehuisvest. Wij vinden het belangrijk om samen met deze organisaties in te blijven zetten op het verminderen van de overlast en het verhogen van het draagvlak in de samenleving.

We vinden het belangrijk om de brandweer in Sliedrecht goed te faciliteren om hun werk te kunnen doen. De huidige brandweerkazerne voldoet daarvoor niet meer. Zoals ook vermeld bij de ambitie vastgoed, zoeken we in samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid een nieuwe geschikte locatie voor de huisvesting van onze brandweer.

De ontwikkelingen in Sliedrecht op het gebied van openbare orde en veiligheid gaan snel. De huidige algemene plaatselijke verordening (APV) is niet meer op alle onderdelen volledig actueel. Om de bestuursrechtelijke opvolging van geconstateerde feiten zo efficiënt en effectief mogelijk te laten zijn, werken we vanaf 1 januari 2022 met een bijgewerkte APV, na vaststelling door de raad eind 2021.

C. Ambitie Samenwerken in de Regio

Binnen het sociaal domein is samenwerking essentieel, zo stelt ook de Koers 2030.
We verstevigen de samenwerking met onze maatschappelijke partners. Van de beschikbare middelen richten we een maximaal aandeel op de daadwerkelijke ondersteuning van de inwoners en beperken we waar mogelijk de indirecte (organisatie)kosten. We willen voorkomen dat er van de altijd schaarse middelen onnodig veel in de organisatorische laag blijven hangen, ten koste van de zorg waar het om gaat. In de regio blijven we actief samenwerken en versterken elkaar waar mogelijk. De nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Sociaal voor de Drechtsteden biedt vanaf 2022 ruimte om in samenwerking met de regionale partners afspraken te maken voor de inzet van maatwerk om nog beter aan te kunnen sluiten bij de lokale situatie.

KADERNOTA 2022 • GEMEENTE SLIEDRECHT • JUNI 2021

2.3 Wat is extra nodig?

Om deze ambitie te bereiken hebben we de volgende extra middelen nodig:

Veilige en inclusieve samenleving	2022	2023	2024	2025
4. Vroegsignalering schulden	-€ 100	-€ 100	-€ 100	-€ 100
	-€ 100	**-€ 100**	**-€ 100**	**-€ 100**

Bedragen x € 1000

4. Vroeg signalering schulden

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is per 1 januari 2021 gewijzigd. Met de vaststelling van het regionale beleidsplan Schuldhulpverlening Drechtsteden 2021-2024 hebben we lokaal een verantwoordelijkheid gekregen in de uitvoering van de wettelijke taak vroeg signalering schulden. Aan alle inwoners met een betalingsachterstand op gas, water, licht en zorgverzekering zal lokaal een aanbod tot hulp en ondersteuning moeten worden gedaan. Op basis van prognoses gaat het voor Sliedrecht om ruim 3.000 signalen van betalingsachterstanden per jaar. Dit werk vraagt extra capaciteit. Door het effectief inzetten van vroeg signalering en concreet aanbieden van hulp kunnen veel sociaal maatschappelijke problemen die leiden tot en samenhangen met schuldenproblematiek en gezondheidsproblematiek, zoals sociale uitsluiting, stress en gezinsproblemen, worden voorkomen.

Een eerste inschatting is dat er € 100.000 nodig is om specialistische capaciteit in het Bonkelaarshuis aan te trekken. Deze inzet zullen we zeer nauwgezet monitoren, enerzijds omdat de vroeg signalering wettelijk is vastgelegd, anderzijds omdat het bijkomende werk een inschatting betreft. Het vroeg aanpakken van schulden leidt tot minder kosten verderop in ons vangnet. Dit zal een dempend effect hebben op de kostenstijgingen in het sociaal domein.

KERNOPGAVE 3

Werken aan een ondernemend en betrokken Sliedrecht

Onze visie
Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang met een karakteristiek ondernemersklimaat en veel sociale verbondenheid. Er is voor iedereen genoeg te doen. De bedrijven(terreinen) zijn vitaal en we hebben een levendig centrum.

‘Verbinden, organiseren en promoten.’

3.1 Wat is onze ambitie tot 2030 om die droom waar te maken?

Ondernemend en betrokken: dat zit diepgeworteld in Sliedrecht. De samenleving doet veel zelf en daar zijn we trots op. Tegelijkertijd hebben we ambities om dit verder te versterken, door bijvoorbeeld het benutten van de kracht van de samenleving, het integraal ontwikkelen van sport, cultuur en recreatie, en het borgen van een vitale economie en levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

3.2 Perspectief – koers 2030

Samenvatting koers 2030
Voortbouwend op de Koers 2030 werken we in 2022 verder aan een sterke gemeenschapszin door de kracht van de samenleving te benutten, een integrale ontwikkeling van sport, cultuur en recreatie, en zetten we in op vitale bedrijven(terreinen) en een levendig centrum.

Belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico’s voor 2022

A. Ambitie sterke gemeenschapszin: benut de kracht van de samenleving

Om samen met ondernemers bij bedrijven en in de sport-, cultuur- en recreatiesector het komende jaar te werken aan onze ambities, zetten we als gemeente vooral in op onze rol als facilitator, aanjager en verbinder. We vertrouwen op en benutten de kracht van de samenleving.

Sliedrecht herbergt tal van creatieve ondernemers en inwoners die met elkaar vorm kunnen geven aan de ambities die we hebben. Dat neemt niet weg dat we beseffen dat voor sommige ondernemers, verenigingen en stichtingen de coronacrisis niet in de koude kleren is gaan zitten en dat 2022 allereerst een jaar van herstel zal zijn. Toch zijn we optimistisch: juist in de coronacrisis zijn tal van nieuwe ideeën geboren en nieuwe perspectieven op ondernemen, recreëren en sporten in Sliedrecht ontstaan, die in 2022 concreet gemaakt kunnen worden. Ook hebben Sliedrechtse bedrijven, verenigingen en stichtingen zich veerkrachtig getoond en hebben we zelf middenin de coronacrisis met elkaar kunnen doorwerken aan de ambities voor bijvoorbeeld de winkelgebieden.

We hebben in 2021 werk gemaakt intensieve betrokkenheid van inwoners, ondernemers, partnerorganisaties en andere belanghebbenden bij het opstellen van diverse visies en beleidsprogramma’s. De natuurlijke houding van participatie en betrokkenheid trekken we in 2022 door: we gaan zo met de uitvoering aan de slag dat inwoners, ondernemers en lokale partners zich uitgenodigd voelen tot het inbrengen van ideeën en het zelf ontplooien van initiatieven.

B. Ambitie Sport, cultuur en recreatie: integraal ontwikkelen

In 2021 is een Visie op Recreatie opgeleverd, met een analyse van recreatief Sliedrecht en een basis voor recreatiebeleid. De uitwerking naar een concreet uitvoeringsprogramma is reeds gestart samen met relevante partners en zal in 2022 een kader bieden voor nieuwe initiatieven ter versterking van de recreatieve mogelijkheden in Sliedrecht. Ook de ambitie voor promotie van Sliedrecht en de verbinding met sport buiten verenigingsverband worden in verbinding hiermee verder opgepakt. In dit kader zijn we ook blij met het

initiatief van het Nationaal Baggermuseum om te komen tot een haalbaar toekomstplan. We volgen dit met grote belangstelling en zullen waar mogelijk vanuit onze eigen gemeentelijke rol meedenken en faciliteren.

C. Ambitie Vitale bedrijven(terreinen) en een levendig centrum

In 2021 hebben we een nieuwe Economische Visie opgeleverd die door de raad is vastgesteld. De uitvoering is reeds gestart en zal in 2022 verder vorm krijgen in samenspraak met de Sliedrechtse ondernemers, onder meer met aandacht voor vitale bedrijventerreinen, verbinding tussen ondernemers en thema's als duurzaamheid, onderwijs en arbeidsmarkt, uitwerking van de reeds lopende verkenning naar collectiviteit en inzet op de ruimtelijke kwaliteit van de winkelgebieden en werklocaties. We benutten daarbij ook actief de beschikbare middelen en expertise bij de regionale partners DEAL Drecht Cities, Regionale Ontwikkelingsmaatschappij-Drechtsteden, Economic Development Board en het MKB-katalysatorfonds. Ook werken we actief samen als Drechtstedengemeenten onder de Groeiagenda op het thema Werken en Economie.

Nog los van de mogelijke gevolgen van de coronacrisis is de ambitie voor een ondernemend en betrokken Sliedrecht vrijwel geheel afhankelijk van de mogelijkheid en bereidheid bij ondernemers, verenigingen en partners om met ons in Sliedrecht te investeren en initiatief te nemen. Dat kan worden gezien als risico, maar is evengoed een kans: door alle betrokkenen stap voor stap mee te nemen in het opstellen en uitwerken van de ambities die we hebben, werken we aan een stevig netwerk. In dat netwerk zijn we op de hoogte van de kansen die zich nu of binnenkort gaan voordoen en kunnen we daarop inspelen. Ten slotte is de afhankelijkheid van ondernemers, verenigingen en andere partners ook de enige optie die we hebben: niet de gemeente, maar zij zijn immers degenen die ondernemen of die draagvlak bij hun leden kunnen organiseren voor initiatieven die bijdragen aan de ambities voor Sliedrecht als geheel.

3.3 Wat is extra nodig?

Om in 2022 de ambities voor de kernopgave "Werken aan een ondernemend en betrokken Sliedrecht" te realiseren zijn geen extra middelen nodig: de reeds beschikbaar gestelde middelen en inzet zijn voldoende.

4. Randvoorwaarde voor de kernopgaven: een slagvaardige organisatie

Onze visie
Om slagvaardig te kunnen werken aan de kernopgaven, is de organisatie gericht op "samen realiseren in Sliedrecht". De gemeente werkt opgavegericht en wendbaar en werkt graag voor én samen met de inwoners aan resultaten die voor de Sliedrechtse samenleving merkbaar zijn.

4.1 Wat is onze ambitie tot 2030 om die visie waar te maken?

Als gemeentelijke organisatie zijn wij er voor de inwoners en bedrijven van Sliedrecht. Samen met hen werken we continu aan een sterk en mooi dorp. Maar de samenleving is continu in beweging waardoor de opgaven kunnen veranderen. Onze ambitie is een flexibele, lerende en opgavegerichte ambtelijke organisatie te zijn, die in staat is om goed in te kunnen spelen op de behoeften van de samenleving en de veranderingen daarvan.

4.2 Perspectief – koers 2030

Samenvatting koers 2030
Voor de organisatieontwikkeling hebben we in de Koers 2030, zoals beschreven in de Kadernota 2021, vier speerpunten benoemd. Hierbij gaan we uit van een set van organisatiewaarden en maken we de organisatieontwikkeling concreet met gebruikmaking van de intern aanwezige kennis. De vier speerpunten zijn: (A) het op orde brengen van de basis, met focus op het versterken van de financiële functies, communicatie, vastgoed en beheer en handhaving, (B) het zorgen voor ontwikkel- en uitvoeringskracht, met name ten behoeve van de kernopgave ‘ruimtelijke vernieuwing’, (C) het zijn van een aantrekkelijke werkgever, zowel voor bestaande als nieuw te werven medewerkers, en (D) het samenwerking in en met de regio, via de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen en met gemeenten in met eenzelfde belang.

Belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico’s voor 2022

A. Ambitie Basis op Orde

Organisatieontwikkeling is een continu proces dat nooit af is: in een voortdurend veranderende wereld hebben we als organisatie voortdurend in te spelen op nieuwe situaties en nieuwe manieren van werken.

Voor de organisatieontwikkeling zijn we in 2021 al begonnen met een visie op de organisatie. In 2022 vormen deze visie en het klanttevredenheidsonderzoek dat in 2021 uitgevoerd wordt de basis voor de concrete uitwerking naar een organisatie die ten eerste in staat is om de gestelde doelen in een goede samenwerking met inwoners en ondernemers te realiseren. Ten tweede werken we dit uit naar een organisatie die zich als een goed en aantrekkelijk werkgever op de arbeidsmarkt positioneert. Zoals in de Koers 2030 is benoemd, is het benutten en waarderen van de intern reeds aanwezige kennis daarbij heel belangrijk. Met zogenoemde ontwikkeltafels komen er nu al bruikbare verbeteringen op gang, zoals de ontwikkeling van een “asset management” werkwijze voor onze beheerstaken of de uitwerking van een nieuw introductieprogramma als onderdeel van onze inzet op goed werkgeverschap.

Ook onze dienstverlening behoeft aandacht. In 2022 geven we hier actief aandacht aan, voortbouwend op een in 2021 te starten interne campagne om onze medewerkers bewust te maken van het belang van het goed en tijdig informeren van onze inwoners en ondernemers.

In 2022 bouwen we ook voort op de reeds in 2021 ingezette verbeteringen van processen en (het gebruik van) systemen. We houden vast aan het uitgangspunt dat systemen en processen ondersteunend moeten zijn aan onze bedrijfsvoering en dienstverlening, en niet leidend. Komend jaar zal de focus met name liggen op de doorontwikkeling van het bestuursproces. Verder zullen we in zijn algemeenheid de overige processen en (informatie)systemen tegen het licht houden en waar mogelijk verbeteren. Zo nodig schenken we ook aandacht aan een goed gebruik van de processen en systemen.

Informatievoorziening speelt een cruciale rol in onze bedrijfsvoering en realisatie van onze diensten. Technische en maatschappelijke ontwikkelingen dwingen organisaties als de inzet van informatiemiddelen (systemen)

> “Organisatieontwikkeling is een continu proces dat nooit af is.”

goed te sturen, onze om de informatievoorziening goed te organiseren en informatie goed te beheren. De inzet van informatiemiddelen brengt ons veel, maar er zijn ook hoge kosten mee gemoeid en het brengt ook (beveiligings)risico’s met zich mee. Daarnaast hebben als Drechtstedengemeenten gezamenlijk hoge ambities verbonden aan de opbrengsten van de inzet van IT-middelen en het gebruik van data. Voor de organisaties zelf, maar ook voor het geheel van de samenwerking binnen en buiten de Drechtsteden is het van belang dat wij als organisatie een volwassen invulling kunnen geven aan informatiemanagement. Om deze reden zorgen we ervoor dat we kunnen beschikken over de nodige expertise op dit vakgebied.

B. Ambitie Zorgen voor ontwikkel- en uitvoeringskracht

De Koers 2030, zoals omschreven in de Kadernota 2021 en Begroting 2021, benadrukt in de Kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing een evenwichtige ontwikkeling met de focus op ruimte, kwaliteit en duurzaamheid. Om hier met succes uitvoering aan te geven is een slagvaardige organisatie een noodzakelijke randvoorwaarde. Concreet willen we voldoende ontwikkel- en uitvoeringskracht hebben om onze ruimtelijke ambities te kunnen realiseren als volwaardig sparringpartner te fungeren voor alle betrokken externe partijen bij de ruimtelijke ontwikkeling.
Het afgelopen jaar hebben we een eerste stap gezet naar het verstevigen van continuïteit, optimaliseren van integraliteit en verminderen van kwetsbaarheid in de organisatie. Een voorbeeld is de inzet van een kwartiermaker c.q. regisseur voor het programma ruimtelijke vernieuwing. Hiermee zijn we echter nog niet voldoende op sterkte; gaandeweg het werken aan de ambities uit de Koers 2030 ontstaat er ook meer inzicht in de benodigde capaciteit, waarom we in deze Kadernota voor dit onderdeel nog aanvullende inzet voorstellen.

C. Ambitie Aantrekkelijke werkgever

Voor het realiseren van onze ambities zijn kundige mensen nodig. De krappe arbeidsmarkt maakt het ons niet gemakkelijk om die mensen aan te trekken. Tegelijkertijd merken we nu al dat de heldere Koers 2030 en de ambities daarin een pre zijn om nieuwe enthousiaste, energieke en kundige medewerkers aan te trekken. In de eerste helft van 2021 is dat gebleken en konden we met succes al veel vacatures invullen. We verwachten dat de interactie tussen ambitieuze kernopgaven van de Koers 2030 en onze de interne organisatieontwikkeling ervoor zorgen dat onze positie als werkgever sterker en aantrekkelijker wordt.

D. Ambitie Samenwerken in en met de Regio

Zoals hierboven al aangehaald, zowel bij de kernopgaven als bij deze organisatorische randvoorwaarde, is regionale samenwerking ook in 2022 van groot belang. Dit gaat zowel in de inhoud, met als belangrijk instrument de Groeiagenda, alsook om de praktische en facilitaire kant. Ook in 2022 zetten we dus onverminderd in op een sterkere positie in de regio, met een scherpe invulling van ons eigenaarschap en opdrachtgeverschap, en een slimme inzet op samenwerking op strategisch en tactisch niveau.

Gemeenteraadsverkiezingen

Tot slot wacht ons als gemeentelijke organisatie en raadsgriffie in 2022 de mooie taak om de gemeenteraadsverkiezingen te organiseren en de nieuwe raadsleden een inhoudelijke start te geven. Een taak die vanuit onze bestaande processen en capaciteit kan worden opgepakt, maar die wel vraagt om eenmalige extra uitgaven. Deze kosten komen iedere verkiezingen terug en zijn daarmee voorzienbaar voor de toekomst.

4.3 Wat is extra nodig?

Om deze ambitie te bereiken hebben we de volgende extra middelen nodig:

Randvoorwaardelijk	2022	2023	2024	2025
5. Ontwikkel en uitvoeringskracht	-€ 95	-€ 95	-€ 95	-€ 95
6. Basis op orde	-€ 110	-€ 110	-€ 110	-€ 110
7. ICT verandert	-€ 301	€ 116	€ 116	€ 116
8. Gemeenteraadsverkiezingen	-€ 50	€ 0	€ 0	€ 0
	-€ 556	**-€ 89**	**-€ 89**	**-€ 89**

Bedragen x € 1000

5. Ontwikkel- en uitvoeringskracht in het ruimtelijk domein

Het kunnen realiseren van de ambities in het ruimtelijke domein vraagt een versterking van de organisatie. De overstap van het beheren van de buitenruimte naar het ontwikkelen van de ruimte vraagt extra inzet (€ 95.000). Met deze impuls ontstaat er meer ontwikkel- en uitvoeringkracht. Deze aanvullende inzet is noodzakelijk voor het welslagen van de kernopgave in het ruimtelijk domein.

6. We brengen de basis op orde

We kiezen er bewust voor om stapsgewijs knelpunten op te lossen. Een stevig bouwwerk neerzetten vraagt tijd en aandacht. In de komende periode ligt de focus op het verbeteren van onze bedrijfsvoering. We zetten in op een doorontwikkeling van onze interne processen waarbij we met name het bestuursproces willen verbeteren. Daarnaast zetten we in op het verhogen van de kwaliteit van onze informatievoorziening en een beter gebruik ervan. Dit vraagt een bedrag van € 110.000 per jaar.

7. ICT Verandert

Als antwoord op de veranderende behoeften en potentiële kansen voeren de Drechtsteden een meerjarig Transitieplan uit, waarbij het ICT opdrachtgeverschap wordt versterkt, een nieuw regiemodel en een nieuw technologiemodel worden ingevoerd, met meer ICT diensten vanuit de markt. Dit sluit aan bij de i-Visie en de bijbehorende I&A-strategie die in juli 2018 door de Drechtraad zijn vastgesteld. Voor het doorvoeren van deze transitie zijn in de tussenrapportage jaarschijf 2021 reeds middelen aangevraagd. In 2022 wordt een extra bijdrage van de GR-deelnemers gevraagd, wat leidt tot een claim van € 301.000 voor Sliedrecht. De verwachting is dat de extra bijdrage van de deelnemers die door de Drechtraad is vastgesteld op termijn zal leiden tot een structureel lager kostenniveau van IT-diensten voor de Drechtsteden. Omgerekend naar Sliedrecht wordt dit ingeschat op een besparing van € 116.000 structureel met ingang van 2023.

8. Gemeenteraadsverkiezingen

Begin 2022 worden er weer gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Voor het organiseren van bijvoorbeeld bijbehorende debat(ten), een lokale stemwijzer en een inwerkprogramma is budget nodig. Hierin moeten de precieze keuzes door het presidium van de raad nog worden gemaakt. Op basis van de kosten zoals gemaakt bij de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 begroten we hiervoor een bedrag van € 50.000. Deze kosten komen iedere verkiezingen terug en zijn daarmee voorzienbaar voor de toekomst.

5. Financieel perspectief

Deze kadernota legt de basis voor de programma-begroting 2022. De kaders en de keuzes uit deze kadernota worden beleidsmatig en financieel verwerkt in de begroting.

In dit hoofdstuk tonen we de financiële vertaling en consequenties van de beleidsvoornemens en ontwikkelingen uit deze kadernota. Vanuit het saldo van de primaire begroting 2021 geven het we het effect van de mutaties waarover de raad eerder besloten heeft (begrotingswijziging en effecten vanuit de 1e tussenrapportage 2021 en jaarrekening 2020). Daarnaast is er sprake van (op korte termijn) niet te beïnvloeden ontwikkelingen en mutaties met een autonoom karakter. Het saldo na mutaties geeft aan hoe we er meerjarig financieel voorstaan wanneer we alleen de reeds genomen besluiten en autonome ontwikkelingen verwerken. Daarnaast stellen we in deze kadernota een aantal keuzes (claims) voor; deze zijn noodzakelijk voor het bereiken van onze ambities. Verwerking van de financiële effecten van deze claims leidt tot het totaaloverzicht op de volgende pagina.

In dit perspectief sluiten de jaarschijven 2022 en 2024 met een tekort en de jaarschijven 2023 en 2025 met een beperkt overschot. Er is sprake van een structureel sluitende begroting. Een structureel sluitende begroting leidt tot het gewenste repressieve toezicht van de provincie. Met name in 2022 is er sprake van een aanzienlijk tekort. Zonder aanvullende ontwikkelingen komt dit ten laste van het weerstandsvermogen. In het vermogen is ruimte dit op te vangen.

KADERNOTA 2022 • GEMEENTE SLIEDRECHT • JUNI 2021

Totaaloverzicht	2022	2023	2024	2025
Saldo primaire begroting 2021	€ 192	€ 1.792	€ 2.004	€ 2.418
Eerste begrotingswijziging	-€ 452	-€ 1.631	-€ 1.845	-€ 1.845
Saldo begroting 2021 na 1e bw	**-€ 260**	**€ 161**	**€ 159**	**€ 573**
(Structurele) effecten Tussenrapportage	-€ 190	-€ 90	-€ 90	-€ 90
Structurele effecten Jaarrekening 2020	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80
Ontwikkelingen en autonome wijzigingen	-€ 82	€ 158	-€ 66	-€ 246
Saldo na mutaties	**-€ 452**	**€ 309**	**€ 83**	**€ 317**
Keuzes/claims	-€ 736	-€ 249	-€ 249	-€ 249
Meerjarig saldo KN	**-€ 1.188**	**€ 59**	**-€ 166**	**€ 67**

Bedragen x € 1000

5.1 Structurele effecten uit eerdere besluitvorming

Vanuit zowel de jaarrekening 2020 als de 1e tussenrapportage 2021 zijn er enkele structurele effecten te verwerken. De raad heeft hier eerder over besloten en al deze mutaties zijn in de genoemde P&C-documenten toegelicht. Onderstaande tabel geeft hiervan het overzicht.

Structurele effecten tussenrapportage 2021	2022	2023	2024	2025
Leerlingenvervoer	-€ 30	-€ 30	-€ 30	-€ 30
Doordecentralisatie onderwijshuisvesting	-€ 60	-€ 60	-€ 60	-€ 60
Financiën op orde	-€ 100			
	-€ 190	**-€ 90**	**-€ 90**	**-€ 90**

Structurele effecten jaarrekening 2020	2022	2023	2024	2025
Voordeel OZB	€ 138	€ 138	€ 138	€ 138
Huuropbrengst Lockhorst	-€ 150	-€ 150	-€ 150	-€ 150
Maatstavenontwikkeling Gemeentefonds	€ 92	€ 92	€ 92	€ 92
	€ 80	**€ 80**	**€ 80**	**€ 80**

Bedragen x € 1000

5.2 Overige ontwikkelingen

Onderstaande ontwikkelingen hebben invloed op het financieel meerjarenperspectief maar zijn niet of niet of korte termijn te beïnvloeden.

Overige ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
A Economische ontwikkelingen en corona	PM	PM	PM	PM
B Herverdeling Gemeentefonds	PM	PM	PM	PM
C Ontwikkelingen Gemeentefonds	€ 460	€ 300	€ 144	€ 111
D Derving Dividend Stedin	-€ 191	-€ 21	-€ 81	-€ 201
E Gemeenschappelijke Regelingen Sociaal	-€ 229	€ 0	-€ 7	-€ 35
F Overigen GR'n (incl. Groeiagenda)	-€ 61	-€ 61	-€ 61	-€ 61
G Areaaluitbreiding Groen	-€ 60	-€ 60	-€ 60	-€ 60
	-€ 82	**€ 158**	**-€ 66**	**-€ 246**

Bedragen x € 1000

Toelichting

A. Economische ontwikkelingen

De impact van de coronacrisis maakt het aanzienlijk ingewikkelder om de economische conjunctuur in te schatten. De diverse ramingen van het Centraal Planbureau vertonen bijvoorbeeld grotere fluctuaties dan gebruikelijk. Zowel de verwachte stijging van de werkloosheid, als het effect op de economische groei is kleiner dan aan het begin van de crisis werd aangenomen. De economische conjunctuur werkt uiteindelijk door in de kosten van gemeenten. Meer werkloosheid leidt bijvoorbeeld tot meer kosten voor bijstand en re-integratie. Wanneer werkloosheid langer duurt dan volgen vaak ook andere kosten in het sociaal domein.

De bijbehorende effecten van de door de coronacrisis anders verlopende conjunctuur zullen zich voordoen in de gemeentebegroting, maar deze zijn niet een-op-een te koppelen aan de coronacrisis. De verwachting is daarom dat we de komende jaren geen grote claims zullen krijgen in relatie tot de coronacrisis. De effecten zullen zich eerder manifesteren in de begrotingen van met name verbonden partijen. Hierdoor zal de druk op de exploitatie naar verwachting verder toenemen.

B. Herverdeling gemeentefonds

In juni verwachten we van de minister van BZK een aangepast voorstel met betrekking tot de herverdeling van het gemeentefonds. Het effect van het ingetrokken verdeelvoorstel voor Sliedrecht is onder de aandacht gebracht van de minister. Dat effect (€ 77 nadeel per inwoner) is voor ons onacceptabel. Het effect dat gepaard gaat met het nieuwe voorstel zullen wij een plaats geven in het risicoprofiel bij de begroting 2022. Pas na formele besluitvorming over herverdeling zal het effect verwerkt kunnen worden in de P&C-documenten.

C. Ontwikkeling gemeentefonds

Het effect van de Meicirculaire is verwerkt in deze kadernota. Een nadere specificatie hiervan treft u aan in de CIB Meicirculaire.

In de Meicirculaire is, afgezien van de toegekende middelen voor jeugd, nog geen effect te zien van de gemeentelijke lobby die vraagt om afdoende middelen om te kunnen voorzien in de aan gemeenten toegekende taken. Zekerheid op dit punt volgt waarschijnlijk pas na de vorming van een nieuw kabinet. De inzet van de VNG is om geen stap verder te zetten in het dossier herverdeling, zonder dat de totale omvang van het gemeentefonds wordt vergroot.

D. Derving dividend Stedin

Stedin staat voor een grote opgave: het elektriciteitsnetwerk gereed maken voor de energietransitie. Hiervoor zijn grote investeringen nodig. Deze investeringen gaan ten koste van het dividend dat uitgekeerd kan worden aan aandeelhouders. In 2021 is besloten om vanuit de aandeelhouders te voorzien in extra kapitaal. De raad heeft besloten hier € 1,1 miljoen aan bij te dragen. Deze beide ontwikkelingen leiden tot een aangepaste verwachting van het te ontvangen dividend. De reeks vermindert het geraamde dividend.

E. Gemeenschappelijke regelingen Sociaal

Het sociaal domein is fors in beweging. Dit leidt ook tot diverse mutaties in de begrotingen van onze partners. Een nadere detaillering van het hierboven genoemde saldo treft u in de volgende tabel aan:

Lasten	2022	2023	2024	2025
Bijdrage Sociale Dienst Drechtsteden	€ -1.301	€ -1.301	€ -1.301	€ -1.301
Reserve Sociaal Domein	€ 482	€ 503	€ 958	€ 958
Bijdrage Serviceorganisatie Jeugd	€ 0	€ 203	€ -276	€ -276
Bijdrage Dienst Gezondheid & Jeugd	€ -29	€ -40	€ -40	€ -40
Bijdrage Drechtwerk	€ 29	€ 44	€ 62	€ 34
Baten				
BUIG gelden	€ 590	€ 590	€ 590	€ 590
Saldo sociaal domein	**-€ 229**	**€ 0**	**-€ 7**	**-€ 35**

Bedragen x € 1000

Bijdrage SDD (inclusief mutatie reserve Sociaal Domein)
De uitvoering van de taken bij de SDD vraagt aanzienlijk meer budget dan eerder geraamd. Met een structurele ophoging van het budget met € 1,3 miljoen passen we onze begroting hierop aan. We sluiten hiermee aan op het meeste realistische scenario, zoals afgegeven door de SDD. (Voor een nadere toelichting zie de concept begroting 2022 GRD, pagina 19/20). Voor de prijscompensatie in 2023 en verder hebben we budget gereserveerd, volumegroei zal ten laste komen van het begrotingssaldo.

Vorig jaar is reeds (deels) geanticipeerd op deze verwachte stijging door het budget dat vrijviel door aanpassingen op het laatste moment van de begroting 2021 van de SDD niet te laten vrijvallen ten gunste van het saldo, maar dit te reserveren. Deze reservering zetten we nu in.

Bijdrage Serviceorganisatie jeugd (SOJ)
Net als bij de SDD stijgen ook de kosten van de SOJ sneller dan de loon- en prijscompensatie. We passen onze meerjarenbegroting hierop aan. De ingestelde arbitragecommissie heeft een uitspraak gedaan in het geschil tussen de VNG en het Rijk over de jeugdzorg. De uitspraak is duidelijk: het Rijk dient gemeenten te compenseren voor het feitelijke tekort voor de jeugdzorg. Tot op heden is het Rijk voor 2021 (€ 850.000 voor Sliedrecht) en 2022 (€ 1,3 miljard voor alle gemeenten, de exacte verdeling is nog niet bekend) tegemoetgekomen aan deze uitspraak. Dit leidt ertoe dat we in 2022 geen bedrag meer hebben opgenomen. De stijging voor dit jaar kunnen we dekken uit de toegezegde bedragen.

De verwachting is dat ook voor de latere jaren compensatie volgt. Op dit moment zijn er echter nog geen concrete toezeggingen. Uit voorzichtigheidsoverwegingen is ervoor gekozen de lastenstijging daarom voor de komende jaren wel te ramen (€ 276.000). Tegelijkertijd is het daarmee niet (meer) nodig de eerder opgenomen stelpost om de

opgelegde taakstelling in 2023 op te vangen, te handhaven. Deze stelpost kan vrijvallen, waarmee het eenmalig voordeel in de tabel verklaard wordt.

Bijdrage Drechtwerk / dienst Gezondheid & Jeugd
Met deze reeksen passen we het beschikbare budget aan op de conceptbegrotingen van Drechtwerk en de dienst Gezondheid & Jeugd.

F. Overige Gemeenschappelijke Regelingen

De conceptbegrotingen van onze gemeenschappelijke regelingen zijn in de raad besproken en van zienswijzen voorzien. Deze conceptbegrotingen zijn daarnaast geconfronteerd met het beschikbare budget en waar nodig wordt het budget opgehoogd. Dit betreft compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen.

G. Areaaluitbreiding Groen

Door ontwikkelingen in Sliedrecht neemt de hoeveelheid te beheren oppervlakte groen (het areaal) toe. Denk aan Baanhoek-West, de renovatie van de fietsverbinding Craijensteijn en de waterberging in Sliedrecht Noord. Dit brengt beheerkosten met zich mee. Deze beheerkosten zijn in deze kadernota opgenomen. Tegenover deze stijging van beheerkosten staat een stijging van de algemene uitkering, waardoor er per saldo geen effect is op het begrotingssaldo.

5.3 Claims

In volgende tabel zijn alle claim zoals gedaan onder de opgaven weergegeven. Deze zijn in de voorliggende hoofdstukken uitgebreid toegelicht, maar voor het overzicht hier ook bij elkaar weergegeven.

Ruimtelijke vernieuwing	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
1. Maatregelen Groenbeleidsplan	-€ 40	-€ 40	-€ 40	-€ 40
2. Onderzoeken water- en rioleringsysteem	-€ 25	PM	PM	PM
3. Waterbus: onderhoud/upgrade	-€ 15	-€ 20	-€ 20	-€ 20
Veilige en inclusieve samenleving				
4. Vroegsignalering schulden	-€ 100	-€ 100	-€ 100	-€ 100
Randvoorwaardelijk				
5. Ontwikkel en uitvoeringskracht	-€ 95	-€ 95	-€ 95	-€ 95
6. Basis op orde	-€ 110	-€ 110	-€ 110	-€ 110
7. ICT verandert	-€ 301	€ 116	€ 116	€ 116
8. Gemeenteraadsverkiezingen	-€ 50	€ 0	€ 0	€ 0
	-€ 736	**-€ 249**	**-€ 249**	**-€ 249**

Bedragen x € 1000

5.4 Financiële positie

Het meerjarig begrotingssaldo op basis van deze kadernota ziet er als volgt uit:

Totaaloverzicht	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Meerjarig saldo KN	**-€ 1.188**	**€ 59**	**-€ 166**	**€ 67**

Bedragen x € 1000

Op basis van de geschetste ontwikkelingen en extra inzet om onze ambities te bereiken, zien we in 2022 een tekort van bijna € 1,2 miljoen. Dit bedrag zal, op basis van werkelijk resultaat in dat jaar, ten laste worden gebracht van het weerstandsvermogen.

Na 2022 zien we een redelijk stabiel beeld met voorzichtige positieve resultaten in 2023 en 2025 en daar tegenover een relatief klein negatief resultaat in 2024.
Dit meerjarig resultaat moet worden bezien

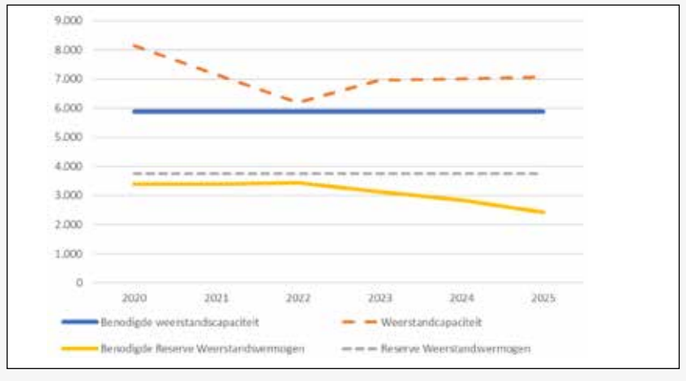
in relatie tot onze totale financiële positie. Kaders hiervoor zijn vastgesteld in de nota Weerstandsvermogen. Hierin is gesteld dat:

- Het weerstandsvermogen dusdanig van omvang dient te zijn, dat er een minimale weerstandsratio is van 1,0.
- De minimale omvang van de reserve Weerstandsvermogen is 75% van het benodigde weerstandsvermogen minus de ‘overige niet beklemde reserves” en de post onvoorzien (conform amendement A3 Algemene risicoreserve opnemen in de begroting 2021, Begroting 2021).

De jaarrekening 2020 bevat de meest recente ‘meting’ van deze uitgangspunten. De weerstandsratio was daar 1,38 en de omvang van de reserve Weerstandsvermogen € 3,7 miljoen (waar € 3,3 miljoen het minimum was). Het tekort van € 1,2 miljoen resulteert in een verslechtering van deze saldi.

De huidige verwachting is dat de weerstandsratio bij de begroting afdoende zal zijn, of dat ook kan worden voldaan aan het tweede vereiste is minder zeker. Op basis van de nu beschikbare informatie is het de verwachting, dat ook de reserve Weerstandsvermogen van afdoende omvang zal zijn. Bij de kadernota wordt geen volledige update gemaakt van alle betrokken variabelen. Daarnaast is een ratio berekening altijd gekoppeld aan een moment in de tijd. In onderstaande grafiek is een inschatting gemaakte verloop van de genoemde onderdelen in de (meerjaren) begroting. Met behulp van deze grafiek wordt visueel in beeld gebracht of dat wordt voldaan aan de gestelde kaders.
Om te voldoen aan de gestelde kaders moet de weerstandscapaciteit (oranje stippellijn) liggen boven de benodigde weerstandcapaciteit (blauwe lijn). Daarnaast moet de omvang van de reserve Weerstandsvermogen (grijze stippenlijn) liggen boven de benodigde omvang van de reserve Weerstandsvermogen (gele lijn).

Richting de begroting 2022 wordt de exacte positie van de diverse lijnen bepaald. Er wordt bijvoorbeeld een nieuwe inventarisatie van de risico’s uitgevoerd op basis waarvan de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald. Wanneer nodig zullen we bij de begroting 2022 een voorstel doen hoe te handelen wanneer niet aan de gestelde normen wordt voldaan.

Bedragen x € 1000

5.5 Uitgangspunten

De uitgangspunten waarbinnen de Begroting 2022 wordt opgebouwd bevatten geen grote wijzigingen. De weg die in de Begroting 2021 is ingeslagen wordt vervolgd. Het realiseren van 100% kostendekkendheid staat hierbij centraal. In de Begroting 2022 wordt hierin de volgende stap gezet. Dit leidt ertoe dat de tarieven meer zullen stijgen dan enkel de inflatie.

Onderwerp	Uitgangspunt
Loonstijging	Conform lopende cao
Prijsontwikkeling	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Omslagrente	0,01%
GREX	0,1%
Algemene uitkering	Begroting 2022 op basis van Meicirculaire 2021
Verbonden partijen	Op basis van vastgestelde begroting 2022 van de verbonden partijen
Huurstijging gemeentewoningen, woonwagens en woonwagenstandplaatsen	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Huurprijzen van sportvelden, gymnastieklokalen en welzijnsaccommodaties	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Stijging van overige inkomsten	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Geraamde opbrengst Onroerend zaakbelasting (OZB)	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Afvalstoffenheffing	100% Kostendekkend in 2023
Reinigingsrecht	100% Kostendekkend in 2023
Rioolheffing	100% Kostendekkend in 2023
Leges bouwvergunningen	100% Kostendekkend
Havengelden	100% Kostendekkend in 2023
Begrafenisrechten	100% Kostendekkend in 2025
Precariorechten	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Hondenbelasting	Inflatieniveau gebaseerd op verwachte CPI-index 2022 (CPB) uit de Meicirculaire
Rechten en tarieven (legesverordening)	Max. 100% Kostendekkend

5.6 Totaaloverzicht tabellen

Totaaloverzicht	2022	2023	2024	2025
Saldo primaire begroting 2021	€ 192	€ 1.792	€ 2.004	€ 2.418
Eerste begrotingswijziging	-€ 452	-€ 1.631	-€ 1.845	-€ 1.845
Saldo begroting 2021 na 1e bw	**-€ 260**	**€ 161**	**€ 159**	**€ 573**
(Structurele) effecten Tussenrapportage	-€ 190	-€ 90	-€ 90	-€ 90
Structurele effecten Jaarrekening 2020	€ 80	€ 80	€ 80	€ 80
Ontwikkelingen en autonome wijzigingen	-€ 82	€ 158	-€ 66	-€ 246
Saldo na mutaties	**-€ 452**	**€ 309**	**€ 83**	**€ 317**
Keuzes/claims	-€ 736	-€ 249	-€ 249	-€ 249
Meerjarig saldo KN	**-€ 1.188**	**€ 59**	**-€ 166**	**€ 67**

Structurele effecten tussenrapportage 2021	2022	2023	2024	2025
Leerlingenvervoer	-€ 30	-€ 30	-€ 30	-€ 30
Doordecentralisatie onderwijshuisvesting	-€ 60	-€ 60	-€ 60	-€ 60
Financiën op orde	-€ 100			
	-€ 190	**-€ 90**	**-€ 90**	**-€ 90**

Structurele effecten jaarrekening 2020	2022	2023	2024	2025
Voordeel OZB	€ 138	€ 138	€ 138	€ 138
Huuropbrengst Lockhorst	-€ 150	-€ 150	-€ 150	-€ 150
Maatstavenontwikkeling Gemeentefonds	€ 92	€ 92	€ 92	€ 92
	€ 80	**€ 80**	**€ 80**	**€ 80**

Overige ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
A Economische ontwikkelingen en corona	PM	PM	PM	PM
B Herverdeling Gemeentefonds	PM	PM	PM	PM
C Ontwikkelingen Gemeentefonds	€ 460	€ 300	€ 144	€ 111
D Derving Dividend Stedin	-€ 191	-€ 21	-€ 81	-€ 201
E Gemeenschappelijke Regelingen Sociaal	-€ 229	€ 0	-€ 7	-€ 35
F Overigen GR'n (incl. Groeiagenda)	-€ 61	-€ 61	-€ 61	-€ 61
G Areaaluitbreiding Groen	-€ 60	-€ 60	-€ 60	-€ 60
	-€ 82	**€ 158**	**-€ 66**	**-€ 246**

Bedragen x € 1000

Ruimtelijke vernieuwing	2022	2023	2024	2025
1. Maatregelen Groenbeleidsplan	-€ 40	-€ 40	-€ 40	-€ 40
2. Onderzoeken water- en rioleringsysteem	-€ 25	PM	PM	PM
3. Waterbus: onderhoud/upgrade	-€ 15	-€ 20	-€ 20	-€ 20

Veilige en inclusieve samenleving				
4. Vroegsignalering schulden	-€ 100	-€ 100	-€ 100	-€ 100

Randvoorwaardelijk				
5. Ontwikkel en uitvoeringskracht	-€ 95	-€ 95	-€ 95	-€ 95
6. Basis op orde	-€ 110	-€ 110	-€ 110	-€ 110
7. ICT verandert	-€ 301	€ 116	€ 116	€ 116
8. Gemeenteraadsverkiezingen	-€ 50	€ 0	€ 0	€ 0
	-€ 736	**-€ 249**	**-€ 249**	**-€ 249**

Bedragen x € 1000

Gemeente
Sliedrecht